

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Departamenti i Politikave Bujqësore dhe Tregtisë /Department Poljoprivrednih Politika i
Trgovine/Department of Agriculture Policy and Trade

DATUM/A:	16.03.2016
REFERENC/Ë:	04-73/16
PËR/ZA/TO:	g. Memli Krasniqi, Ministar MPŠRR-a
CC:	
PËRMES/PREKO/THROUGH:	g. Kapllan Halimi, generalni sekretar MPŠRR-a
NGA/OD/FROM	Isuf Cikaqi, direktor odeljenja za poljoprivredne politike i trgovine
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:	Program za direktna plaćanja za 2016 godinu

Poštovani g. Ministre,

U okviru sprovođenja politika Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja, za razvoj ruralnog i poljoprivrednog sektora za period 2014-2020, odeljenje za poljoprivredne politike i trgovinu je pripremlilo: program za direktna plaćanja za 2016 godinu, u okviru kojeg su određeni i adresirani strateški ciljevi za razvoj poljoprivrede:

- Povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje;
- Povećanje prihoda na farmi;
- Povećanje produktivnosti;
- Smanjenje uvoza;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Povećanje proizvođačkih kapaciteta;
- Intenzifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.

U okviru Programa za direktna plaćanja za 2016 godinu, poseban prioritet je dat sledećim sektorima:

Program za direktna plaćanja za 2016 godinu

Br.	Sektori koji će se podržati putem direktnih plaćanja	Budžet (€)
1	Direktna plaćanja za setvu pšenice	6,500,000.00
2	Direktna plaćanja za setvu pšeničnog zrna	100,000.00
3	Direktna plaćanja za setvu ječma	300,000.00
4	Direktna plaćanja za setvu raža	100,000.00
5	Direktna plaćanja za setvu kukuruza	2,700,000.00
6	Direktna plaćanja za setvu suncokreta	50,000.00
7	Direktna plaćanja za postojeće vinograde	2,100,000.00
8	Direktna plaćanja za postojeće voćnjake	1,000,000.00
9	Direktna plaćanja za proizvodnju sadnog materijala voćnih stabala i vinove loze na vegetativnim podlogama	100,000.00
10	Direktna plaćanja za povrće na otvorenom polju	1,500,000.00
11	Direktna plaćanja za mlečne krave i bivolice	3,600,000.00
12	Direktna plaćanja za ovce	1,700,000.00
13	Direktna plaćanja za koze	150,000.00
14	Direktna plaćanja za pčelarstvo	1,500,000.00
15	Direktna plaćanja za mleko po kategorijama kvaliteta	1,000,000.00
16	Direktna plaćanja za kokoške nosilje	210,000.00
17	Direktna plaćanja za krmače u reprodukciji (svinje)	20,000.00
18	Direktna plaćanja za prijavljena klanja goveda	150,000.00
19	Direktna plaćanja za organsku poljoprivredu	100,000.00
20	Direktna plaćanja za jarebice	20,000.00
21	Direktna plaćanja za akvakulturu	100,000.00
	Ukupan budžet za 2016 godinu	23,000,000.00

Odobrio

Datum

**Memli Krasniqi, Ministar poljoprivrede,
šumarstva i ruralnog razvoja**

DIREKTNA PLAĆANJA ZA SETVU PŠENICE

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 03/L-016 za Hranu (službeni glasnik Republike Kosova br. 49/25. 03. 2009);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2003/5 Kosova za seme (službeni glasnik Republike Kosova br. 8/15. 12. 2006);
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA - ŽITARICA / PŠENICE:

Sektor žitarica je od strateške i ekonomske važnosti za zemlju, zasnivajući se na prirodnim resursima i velikom broju radne snage koja je angažovana u ovom sektoru. Važnost ovog sektora se nalazi i u uticaju koji isti ima i na druge sektore, na stočarstvo i agro-preradu.

Na Kosovu se godinama prosečno sadi od 70 000 do 90 000 hektara pšenicom. Prosečni usevi koji se postizaju godinama se kreću oko 4 t/h, u zavisnosti od agro-klimatskih i proizvođačkih uslova u našem mestu, kao i agro-tehničkih mera koje peduzimaju poljoprivrednici.

Tokom proteklih godina imamo intenzivniji razvoj sektora a vidljiv je i rast površina zasađenih pšenicom, ako se uporedi sa prethodnim godinama.

Kako bi imali održiviji razvoj sektora, zahteva se dalji nastavak direktnog podržavanja putem subvencionisanja. Ovaj način podrške direktno utiče na smanjenje proizvodnih troškova i povećanje prihoda za poljoprivrednike. Podržavanjem sektora direktnim plaćanjima, cilja se postizanje povećanja pšenične proizvodnje. Kosovo trenutno ispunjava oko 70-80% svojih potreba za konzumiranje pšenicom.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje. Direktno podržavanje jesenjih useva (pšenice) doprineće realizaciji ovog cilja.

Sigurnost i bezbednost hrane i povećanje prihoda za poljoprivrednike, jesu razlozi za podržavanje sektora, uzimajući za osnovu veliki broj poljoprivrednika koji se bave ovim sektorom i prirodnim resursima kojim zemlja raspolaže.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji uzgajaju žitarice/pšenicu.

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;
- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Povećanje produktivnosti;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.

5. KORISNICI /CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji uzgajaju žitarice/pšenicu:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju pšenicu i koji ispunjavaju kriterijume koji se određuju u skladu sa ovim programom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da je zasadio najmanje **2 hektara** pšenicom u svojem vlasništvu;
- Parcela zasađena pšenicom treba iznositi najmanje **0.20 hektara** neodeljive površine;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje godinu dana;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba iznositi najmanje **0.50 hektara** neodeljive površine.

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja za pravna lica;
- Dokaz katastra o površini obradivog zemljišta u svojem vlasništvu ili kopiju ugovora koji dokazuje dostupnost poljoprivrednog zemljišta;
- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati između dve stranke - zakupodavca i zakupca;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši za površinu/hektaru, u vrednosti od **150 €/ha**;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su zasejali/uzgajaju pšenicu na površini od najmanje **2 hektara** i koji ispunjavaju kriterijume koji su određeni na osnovu ovog programa.

9. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Nakon pripreme krajnje liste korisnika vrši se plaćanje za poljoprivrednike korisnike, na osnovu broja posejanih hektara koje verifikuju inspektori ARP-a. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu poljoprivrednika, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

10. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajeće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

11. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) za setvu pšenice, iznosi 6,500, 000.00 €.

12. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementacija vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

DIREKTNA PLAĆANJA ZA SETVU PŠENIČNOG ZRNA

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 03/L-016 za Hranu (službeni glasnik Republike Kosova br. 49/25. 03. 2009);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2003/5 Kosova za seme (službeni glasnik Republike Kosova br. 8/15. 12. 2006);
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA - ŽITARICA / PŠENIČNOG ZRNA:

Na osnovu statističkih podataka, Kosovo trenutno ispunjava potrebe pšeničnog zrna samo do 10-15%. Zbog visokih troškova proizvodnje, zanatan deo poljoprivrednika koristi sopstvena zrna za setvu pšenice (procenjuje se da 20% poljoprivrednika koristi sopstvena zrna za setvu pšenice).

Proces proizvodnje pšeničnog semena je ekonomski skupa delatnost, imajući u vidu proizvodne faze kao što su: obezbeđivanje kvalitetnog zrna, umnožavanje, parakultura, terenske inspekcije, prerada, etiketiranje, uzorkovanje semena kao i dodatne zaštitne mere. Podržavanje proizvođača pšeničnog semena će uticati na smanjenje troškova za proizvodnju semena.

Ovom podrškom se cilja obezbeđivanje pšeničnog semena unutar zemlje, kako bi se povećala produktivnost i poboljšao kvalitet proizvedene pšenice.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje. Direktno podržavanje jesenjih useva (pšeničnog zrna) doprineće realizaciji ovog cilja. Sigurnost i bezbednost hrane i povećanje prihoda za poljoprivrednike, jesu razlozi za podržavanje sektora, uzimajući za osnovu veliki broj poljoprivrednika koji se bave ovim sektorom i prirodnim resursima kojim zemlja raspolaže.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji uzgajaju pšenično zrno.

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;
- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Povećanje produktivnosti pšenice;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta pšeničnog zrna i merkantil pšenice;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Povećanje prerađivačkih kapaciteta;
- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.

5. KORISNICI /CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji uzgajaju pšenično zrno:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju pšenično zrno i koji ispunjavaju kriterijume koji se određuju u skladu sa ovim programom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da je zasadio najmanje **5 hektara** pšenicom za proizvodnju semena;
- Da poseduje ugovor sa kompanijom za proizvodnju semena;
- Parcela posejana pšeničnim zrnom ili uzeta pod zakup za sejanje pšeničnog zrna treba iznositi najmanje **1 hektar** neodeljive površine;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje godinu dana;
- Seme posejane pšenične sorte se treba nalaziti na Listi dozvoljenog semena.

Tab. 1. SORTE PŠENICE NA LISTI DOZVOLJENOG SEMENA

Br	Sorta	Br	Sorta
1	ANA	36	AGROUNIJA
2	BRUTUS	37	MAKEDONSKA RANA
3	EVROPA 90	38	EXOTIC
4	KRONA	39	Bc RENATA
5	LARA	40	Bc MIHELCA
6	LENTA	41	MIA
7	LUNA	42	MATEA
8	LIBERTA	43	GABI
9	IENGRAIN	44	EPIDOC
10	ILIRIJA	45	APACHE
11	GOLLUBICA	46	ARLEQUIN
12	JUSTUS	47	ANDINO
13	NEVESINKA	48	BALATON
14	NS 5	49	Bc PRIMA
15	PANONKA	50	SIRTAKI
16	POBEDA	51	EUCLIDE
17	PELISTERKA	52	Kg 56-S
18	RENEŠANS	53	VIZIJA
19	SERPANJKA	54	KRISTINA
20	TINA	55	PLANETA
21	SOISSONS	56	ESPERIA
22	ZHITARKA	57	AMARILO 105
23	SUPER ZHITARKA	58	VITTORIO
24	Mv SUBA	59	STENDAL
25	Mv KOLO	60	ZANZIBAR
26	Mv TOBORZO	61	SIMONIDA
27	Mv MARSALL	62	ZVEZDANA
28	Mv MAKARONI	63	VULKAN
29	Mv BERES	64	ALTEZZA
30	AGROUNIJA PRIMA	65	ADELAIDE
31	MAKEDONSKA RODNA	66	ANTILLE
32	NIKOL	67	LUCIJA
33	PROFETA	68	KATARINA
34	ANDALOU	69	KRALJICA
35	BASTIDE		

Standardne (uporedive) sorte: Evropa 90 i Pobeda

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja za pravna lica;
- Dokaz o dostavljenoj količini pšenice preduzeću za proizvodnju semena (potrebno je donesti/podneti nakon realizacije procesa setve/žetve pšenice za proizvodnju semena);
- Dokaz katastra o površini obradivog zemljišta u svojem vlasništvu ili kopiju ugovora koji dokazuje dostupnost poljoprivrednog zemljišta;
- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati između dve stranke - zakupodavca i zakupca;

- Dokaz o kategoriji posejanog pšeničnog zrna;
- Obrazac za površine posejane pšenicom za proizvodnju pšeničnog zrna koje verifikuje MPŠRR;
- Izveštaj fitosanitarnog inspektorata – AHV sa terenskih inspekcija I i II (potrebno je doneti/podneti nakon realizacije terenske inspekcije);
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši po površini – hektaru, u vrednosti od **250 €/ha**;
- Nakon što fitosanitarni inspektori-AHV realizuju obe terenske inspekcije i ako parcele ispunjavaju kriterijume za proizvodnju pšeničnog zrna, onda se subvencionisanje vrši u vrednosti od **250 €/ha**. Dok za parcele koje ne ispunjavaju kriterijume za proizvodnju pšeničnog zrna i iste se odbijaju, onda poljoprivrednici pridobijaju samo subvencije za proizvodnju merkantil pšenice u vrednosti od **150 €/ha**.

9. NAČIN IMPLEMENTACIJE:

Nakon verifikovanja dokumentacije, fitosanitarni inspektori – AHV, realizuju dve terenske inspekcije. Prva inspekcija se realizuje nakon sejanja pšenice, dok se druga inspekcija realizuje nakon dve nedelje kod površina posejanih pšenicom za seme (odgovorna za inspekciju je ovlašćena služba – fitosanitarni inspektorat AHV-a) i na kraju se izdaje izveštaj o površinama pšenica za zrno, primljenih i onih odbijenih.

10. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Po završetku inspekcija i izrade krajnjih lista korisnika i upotpunjena dokumentacije, vrši se plaćanje poljoprivrednicima samo za površine prihvaćene za pšenično seme i dokaz o dostavljenoj količini pšenice za proizvodnju semena, zasnovano na prosečnoj produktivnosti pšenice za trenutnu godinu. Plaćanja se vrše na bankarske račune poljoprivrednika, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

11. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajaće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

12. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) useve pšenice za zrno iznosi 100,000.00 €.

13. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementaciju vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

DIREKTNA PLAĆANJA ZA SETVU JEČMA

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 03/L-016 za Hranu (službeni glasnik Republike Kosova br. 49/25. 03. 2009);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2003/5 Kosova za seme (službeni glasnik Republike Kosova br. 8/15. 12. 2006);
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA - ŽITARICA/JEČMA:

MPŠRR će i ove godine proširiti podršku poljoprivrednika putem direktnih plaćanja za nove poljoprivredne kulture za koje se finalizuju i analize za proizvodnju i tržište. Ovo se radi kako bi se povećala primarna proizvodnja u zemlji, koja će služiti i sektoru za preradu.

Ječam je važana proizvod u proizvodnji piva i hrane za životinje.

Na Kosovu se prosečno seje oko 3000 ha ječmom, prosečni usev godinama se kreće oko 3 t/ha, u zavisnosti od agro-klimatskih uslova naše zemlje, kao i agro-tehničkih mera koje preduzimaju poljoprivrednici.

Kako bi imali održiviji razvoj sektora, zahteva se dalji nastavak direktnog održavanja putem subvencionisanja. Ovaj način podrške direktno utiče na smanjenje proizvodnih troškova i povećanje prihoda za poljoprivrednike. Podržavanjem sektora direktnim plaćanjem cilja se povećanje proizvodnje ječma.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje. Direktno održavanje useva ječmom doprinosi realizaciji ovog cilja.

Obezbeđivanje hrane za životinje, upotreba kao važan proizvod u proizvodnji piva kao i povećanje prihoda za poljoprivrednike, jesu razlozi za održavanje ovog sektora, uzimajući za osnovu veliki broj poljoprivrednika koji se bave ovim sektorom i prirodnim resursima kojim zemlja raspolaže.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji uzgajaju žitarice/ječam.

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;

- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Povećanje produktivnosti;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.

5. KORISNICI /CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji uzgajaju žitarice/ječam:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju ječam i koji ispunjavaju kriterijume koji se određuju u skladu sa ovim programom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da je zasadio najmanje **1 hektar** sa ječmom u svom vlasništvu;
- Parcela posejana ječmom treba iznositi najmanje **0.20 hektara** neodeljive površine;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje godinu dana;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba iznositi najmanje **0.50 hektara** neodeljive površine.

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja za pravna lica;
- Dokaz o dostavljenoj količini pšenice preduzeću za proizvodnju semena (potrebno je donesti/podneti nakon realizacije procesa setve/žetve pšenice za proizvodnju semena);
- Dokaz katastra o površini obradivog zemljišta u svojem vlasništvu ili kopiju ugovora koji dokazuje dostupnost poljoprivrednog zemljišta;
- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati između dve stranke – zakupodavca i zakupca;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši po površini – hektaru, u vrednosti od **100 €/ha**;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju ječam sa površinom od najmanje **1 hektara** i koji ispunjavaju kriterijume određene u skladu sa ovim programom.

9. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Nakon pripreme krajnje liste korisnika vrši se plaćanje za poljoprivrednike korisnike, na osnovu broja posejanih hektara koje verifikuju inspektori ARP-a. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu poljoprivrednika, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

10. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajaće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

11. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) useva ječma iznosi 300,000.00 €.

13. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementaciju vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

DIREKTNA PLAĆANJA ZA SETVU RAŽA

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 03/L-016 za Hranu (službeni glasnik Republike Kosova br. 49/25. 03. 2009);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2003/5 Kosova za seme (službeni glasnik Republike Kosova br. 8/15. 12. 2006);
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA:

Na Kosovu se prosečno seje više od 1.000 hektara ražom. Prosečni usevi se godinama kreću oko 2.5 t/ha, u zavisnosti od agro-klimatskih uslova naše zemlje, kao i agro-tehničkih mera koje preduzimaju poljoprivrednici.

Kako bi imali održiviji razvoj sektora, zahteva se dalji nastavak direktnog podržavanja putem direktnog plaćanja-subvencionisanja. Ovaj način podrške direktno utiče na smanjenje proizvodnih troškova i povećanje prihoda za poljoprivrednike. Podržavanjem sektora direktnim plaćanjima, cilja se postizanje povećanja proizvodnje raža.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje. Direktno podržavanje useva ražom doprineće realizaciji ovog cilja. Obezbeđivanje hrane za životinje, veća upotreba u prehrambenoj industriji kao i povećanje prihoda za poljoprivrednike, jesu razlozi za podržavanje sektora, uzimajući za osnovu veliki broj poljoprivrednika koji se bave ovim sektorom i prirodnim resursima kojim zemlja raspolaže.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji uzgajaju žitarice/raž.

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;
- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Povećanje produktivnosti;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.

5. KORISNICI /CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji uzgajaju žitarice/raž:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju raž i koji ispunjavaju kriterijume koji se određuju u skladu sa ovim programom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da je zasadio najmanje **1 hektar** sa ražom u svom vlasništvu;
- Parcela posejana ražom treba iznositi najmanje **0.20 hektara** neodeljive površine;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje godinu dana;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba iznositi najmanje **0.50 hektara** neodeljive površine.

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja za pravna lica;
- Dokaz katastra o površini obradivog zemljišta u svojem vlasništvu ili kopiju ugovora koji dokazuje dostupnost poljoprivrednog zemljišta;

- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati između dve stranke – zakupodavca i zakupca;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši po površini – hektaru, u vrednosti od **100 €/ha**;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju raž sa površinom od najmanje **1 hektara** i koji ispunjavaju kriterijume određene u skladu sa ovim programom.

9. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Nakon pripreme krajnje liste korisnika vrši se plaćanje za poljoprivrednike korisnike, na osnovu broja posejanih hektara koje verifikuju inspektori ARP-a. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu poljoprivrednika, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

10. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajaće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

11. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) useva raža iznosi 100,000.00 €.

13. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementaciju vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

DIREKTNA PLAĆANJA ZA SETVU KUKURUZA

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 03/L-016 za Hranu (službeni glasnik Republike Kosova br. 49/25. 03. 2009);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2003/5 Kosova za seme (službeni glasnik Republike Kosova br. 8/15. 12. 2006);
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA-ŽITARICA/KUKURUZA:

Na Kosovu se godinama prosečno poseje od 60 000 do 65 000 hektara kukuruzom. Dominira sorta kukuruznog zrna iako tokom poslednjih godina imamo izmenu strukture u korist povećanja površina posejanih krmnim kukuruzom. Prosečni usev kukuruza godinama se kreće od 4 do 4.5t/ha, u zavisnosti od agro-klimatskih i proizvođačkih uslova naše zemlje, kao agro-tehničkih mera koje preduzimaju poljoprivrednici.

Kako bi imali održiviji razvoj sektora, zahteva se dalji nastavak direktnog podržavanja. Ovaj način podrške direktno utiče na smanjenje proizvodnih troškova i povećanje prihoda za poljoprivrednike.

Ovom se podrškom cilja postizanje samodovoljnosti koncentrovane hrane za životinje (kukuruz). Ova podrška će uticati i na smanjenje troškova za stočarske proizvode i poboljšanje kvaliteta.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje. Direktno podržavanje prolećnih useva (kukuruz) doprineće realizaciji ovog cilja.

Obezbeđivanje i bezbednost hrane, kao i povećanje prihoda za poljoprivrednike, jesu razlozi za podržavanje ovog sektora, uzimajući za osnovu veliki broj poljoprivrednika koji se bave ovim sektorom i prirodnim resursima kojim zemlja raspolaže.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji uzgajaju kukuruz.

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;
- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Povećanje produktivnosti;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Upotreba proizvodnih kapaciteta hrane za životinje;
- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti i prerađivačke industrije.

5. KORISNICI/CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji uzgajaju kukuruz:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju kukuruz i koji ispunjavaju kriterijume koji se određuju u skladu sa ovim programom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da je zasadio najmanje **1 hektar** sa kukuruzom u svom vlasništvu;

- Parcela posejana kukuruzom treba iznositi najmanje **0.20 hektara** neodeljive površine;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje godinu dana;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba iznositi najmanje **0.50 hektara** neodeljive površine.

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja za pravna lica;
- Dokaz katastra o površini obradivog zemljišta u svojem vlasništvu ili kopiju ugovora koji dokazuje dostupnost poljoprivrednog zemljišta;
- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati između dve stranke – zakupodavca i zakupca;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši po površini – hektaru, u vrednosti od **150 €/ha**;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju kukuruz sa površinom od najmanje **1 hektara** i koji ispunjavaju kriterijume određene u skladu sa ovim programom.

9. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Nakon pripreme krajnje liste korisnika vrši se plaćanje za poljoprivrednike korisnike, na osnovu broja posejanih hektara koje verifikuju inspektori ARP-a. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu poljoprivrednika, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

10. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajaće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

11. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) useva kukuruza iznosi 2,700,000.00 €.

12. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementaciju vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

DIREKTNA PLAĆANJA ZA SETVU SUNCOKRETA

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);

- Zakon br. 03/L-016 za Hranu (službeni glasnik Republike Kosova br. 49/25. 03. 2009);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2003/5 Kosova za seme (službeni glasnik Republike Kosova br. 8/15. 12. 2006);
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA- ŽITARICA/SUNCOKRETA:

Suncokret je industrijska kultura i igra veoma važnu ulogu u prehrambenoj i prerađivačkoj industriji. Koristi se kao sirovina u industriji ulja, hrane za životinje (zeleno bilje, u silazama) i kao ostatak industrijske prerade (činilac). U bliskoj prošlosti, znači tokom '80-'90-ih godina, ova kultura se uzgajala na velikim površinama poljoprivrednog zemljiša na Kosovu. Površine posejane ovom kulturom su se kretale oko 10 000 hektara a prosečna produktivnost je iznosila više od 2 000 kg po hektaru.

Već godinama se na Kosovu se uzgaja suncokret, ali se u zadnjim godinama pojavljuje interesovanje za uzgajanje ove uljane kulture.

Kako bi imali održiviji razvoj sektora, zahteva se dalji nastavak direktnog podržavanja putem subvencionisanja. Ovom se podrškom cilja obezbeđivanje sirovine za proizvodnju ulja i koncentrovane hrane za stoku.

Ovaj način podrške direktno utiče na smanjenje proizvodnih troškova za stočarsku proizvodnju i poboljšanje kvaliteta.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje. Direktno podržavanje prolećnih useva (suncokret) doprineće realizaciji ovog cilja.

Obezbeđivanje i bezbednost hrane, kao i povećanje prihoda za poljoprivrednike, jesu razlozi za podržavanje ovog sektora, uzimajući za osnovu veliki broj poljoprivrednika koji se bave ovim sektorom i prirodnim resursima kojim zemlja raspolaže.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji uzgajaju suncokret.

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;
- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Povećanje produktivnosti;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Upotreba prerađivačkih kapaciteta hrane za životinje;

- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti i prerađivačke industrije.

5. KORISNICI/CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji uzgajaju suncokret:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju suncokret i koji ispunjavaju kriterijume koji se određuju u skladu sa ovim programom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da je zasadio najmanje **1 hektar** sa suncokretom u svom vlasništvu;
- Parcela posejana suncokretom treba iznositi najmanje **0.20 hektara** neodeljive površine;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje godinu dana;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba iznositi najmanje **0.50 hektara** neodeljive površine.

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja za pravna lica;
- Dokaz katastra o površini obradivog zemljišta u svojem vlasništvu ili kopiju ugovora koji dokazuje dostupnost poljoprivrednog zemljišta;
- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati između dve stranke – zakupodavca i zakupca;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši po površini – hektaru, u vrednosti od **150 €/ha**;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju suncokret sa površinom od najmanje **1 hektara** i koji ispunjavaju kriterijume određene u skladu sa ovim programom.

9. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Nakon pripreme krajnje liste korisnika vrši se plaćanje za poljoprivrednike korisnike, na osnovu broja posejanih hektara koje verifikuju inspektori ARP-a. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu poljoprivrednika, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

10. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajaće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

11. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) useva suncokreta iznosi 50,000.00 €.

12. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementaciju vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

DIREKTNNA PLAĆANJA ZA POVRĆE NA OTVORENOM POLJU

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 03/L-016 za Hranu (službeni glasnik Republike Kosova br. 49/25. 03. 2009);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2003/5 Kosova za seme (službeni glasnik Republike Kosova br. 8/15. 12. 2006);
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA - POVRĆE NA OTVORENOM POLJU:

Površina poljoprivrednog zemljišta na Kosovu posejanog povrćem iznosi oko 15854 hektara. Ratarske kulture koje se uzgajaju na otvorenom polju na velikim površinama su: paprika, paradajz, luk, lubenica, kupus, itd.

Uzgajanje povrća na otvorenom polju je uglavnom usredsređeno u Podrimskoj dolini, na trouglu koji se nalazi na Metohijskom polju između Orahovca, Đakovice i Prizrena kao i u Anamoravi. Oko 2553 hektara sa paprikom se uzgaja u ovom delu. Lubenica je još jedna veoma važna kultura, dok proizvodnja paradajza ima rast površina za uzgajanje kako na otvorenom polju tako i u zatvorenim okruženjima (staklenicima).

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje. Direktno podržavanje ratarskog sektora na otvorenom polju doprineće realizaciji ovog cilja.

Obezbeđivanje i bezbednost hrane, kao i povećanje prihoda za poljoprivrednike, jesu razlozi za podržavanje ovog sektora, uzimajući za osnovu veliki broj poljoprivrednika koji se bave ovim sektorom i prirodnim resursima kojim zemlja raspolaže.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji uzgajaju povrće na otvorenom polju.

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;
- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Povećanje produktivnosti;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Upotreba prerađivačkih kapaciteta hrane za životinje;
- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.

5. KORISNICI /CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji uzgajaju povrće na otvorenom polju:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju povrće na otvorenom polju i koji ispunjavaju kriterijume koji se određuju u skladu sa ovim programom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da je zasadio najmanje **0.50 ha** sa povrćem na otvorenom polju;
- Parcela posejana povrćem na otvorenom polju treba iznositi najmanje **0.20 hektara** neodeljive površine;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje godinu dana;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba iznositi najmanje **0.20 hektara** neodeljive površine.

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja za pravna lica;
- Dokaz katastra o površini obradivog zemljišta u svojem vlasništvu ili kopiju ugovora koji dokazuje dostupnost poljoprivrednog zemljišta;
- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati između dve stranke - zakupodavca i zakupca;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši po površini – hektaru, posejanom povrćem na otvorenom polju, u vrednosti od **300 €/ha**;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju povrće na otvorenom polju sa površinom od najmanje **0.50 ha** i koji ispunjavaju kriterijume određene u skladu sa ovim programom.

9. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Nakon pripreme krajnje liste korisnika vrši se plaćanje za poljoprivrednike korisnike, na osnovu broja posejanih hektara koje verifikuju inspektori ARP-a. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu poljoprivrednika, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

10. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajaće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

11. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) povrća na otvorenom polju iznosi 1,500,000.00 €.

12. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementaciju vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

Tab. 2. Ratarske kulture koje se uzgajaju na otvorenom polju i koje će se podržati putem programa direktnih plaćanja

Br	Naziv ratarske kulture
1	Krompir
2	Paradajz
3	Plavi paradajz
4	Paprika
5	Bundeva kukuruza
6	Tikva
7	Tikvice
8	Krastavac
9	Lubenica
10	Dinja
11	Kupus
12	Karfiol
13	Spanać
14	Zelena salata
15	Repa
16	Peršun
17	Praziluk
18	Luk
19	Rotkvice

20	Beli luk
21	Vrste pasulja
22	Grašak
23	Šargarepa
24	Špargla
25	Brokoli

DIREKTNA PLAĆANJA ZA POSTOJEĆE VINOGRADNE

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 03/L-016 za Hranu (službeni glasnik Republike Kosova br. 49/25. 03. 2009);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 02/L-8 za Vina (službeni glasnik Republike Kosova br. 9/01. 02. 2007);
- Zakona br. 04/L-019 o Izmeni i dopuni zakona br. 02/L-8 za Vina (službeni glasnik Republike Kosova br. 13/01.09.2011);
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA - VAŽNOST VINOGRADARSTVA:

Sektor vinogradarstva je od strateške i ekonomske važnosti za zemlju, zasnivajući se na prirodnim resursima i velikom broju radne snage koja je angažovana u ovom sektoru. Važnost ovog sektora se nalazi i u uticaju koji isti ima na razvoj drugih sektora, kao što je sektor vina i agro-prerade.

Na osnovu podataka iz katastra vinograda, na Kosovu se trenutno nalazi 3201 hektara vinograda i više od 5 000 poljoprivrednika se direktno bavi uzgajanjem vinograda.

Tokom proteklih godina je došlo do intenzivnog razvoja sektora, načinjena su važna ulaganja u sektoru vinograda i vina. Kako bi imali održivi razvoj sektora, zahteva se dalji nastavak direktnog podržavanja putem subvencionisanja. Ovaj način podrške direktno utiče na smanjenje proizvodnih troškova i povećanje prihoda za poljoprivrednike.

Ovom se podrškom cilja postizanje kontinuiranog održavanja trenutnih površina i povećanje novih površina vinogradima.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

Direktno podržavanje održavanja vinogradarskih površina doprineće realizaciji ovog cilja.

Obezbeđivanje i bezbednost hrane, kao i povećanje prihoda za poljoprivrednike, jesu razlozi za podržavanje ovog sektora, očuvanje i proširenje vinogradarskih površina, sprečavanje imigracije iz ruralnih zona u urbanim zonama, uzimajući za osnovu veliki broj poljoprivrednika koji se bave ovim sektorom i prirodnim resursima kojim zemlja raspolaže.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji uzgajaju vinograde (grožđe).

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;
- Kontinuirano održavanje postojećih vinograda;
- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Povećanje produktivnosti;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.

5. KORISNICI /CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji uzgajaju vinograde (grožđe):

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju vinograde (grožđe) i koji ispunjavaju kriterijume koji se određuju u skladu sa ovim programom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da je zasadio najmanje **0.10/ha (10 ari)** sa vinogradem;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje godinu dana;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba iznositi najmanje **0.10 hektara (10 ari)** neodeljive površine.

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja za pravna lica;
- Dokaz iz katastra za vinogradarstvo o površini vinograda – originalno uverenje o vinogradu (ovaj se dokumenat uzima pri odeljenju vinogradarstva i vina u Orahovcu);

- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati između dve stranke – zakupodavca i zakupca;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši po površini – hektaru;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju najmanje **0.10 ha** (10 ari) vinograda i koji ispunjavaju kriterijume određene u skladu sa ovim programom;
- Poljoprivrednici koji su posejali (uzgajaju) vinograde od **0.10 ha do 100 ha** subvencionisaće se u vrednosti od **1000 €/ha**;
- Poljoprivrednici koji su posejali (uzgajaju) vinograde više od **100 hektara** subvencionisaće se u vrednosti od **400 €/ha**.

9. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Nakon pripreme krajnje liste korisnika vrši se plaćanje za poljoprivrednike korisnike, na osnovu broja posejanih hektara koje verifikuju inspektori ARP-a. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu poljoprivrednika, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

10. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajaće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

11. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) postojećih vinograda iznosi 2,100,000.00 €.

12. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementaciju vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

DIREKTNA PLAĆANJA ZA POSTOJEĆE VOĆNJAKE

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 03/L-016 za Hranu (službeni glasnik Republike Kosova br. 49/25. 03. 2009);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2003/5 Kosova za seme (službeni glasnik Republike Kosova br. 8/15. 12. 2006);

- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA - VAŽNOST POVRTARSTVA:

Sektor povrtarstva je od strateške i ekonomske važnosti za zemlju, zasnivajući se na prirodnim resursima i velikom broju radne snage koja je angažovana u ovom sektoru. Važnost ovog sektora se nalazi i u uticaju koji isti ima na razvoj drugih sektora, kao što je proizvodnja sadnog materijala i agro-prerada.

Na osnovu statističkih podataka, na Kosovu se trenutno nalazi 4400 hektara posejanih voćem svih vrsta.

Kako bi imali održivi razvoj sektora, zahteva se dalji nastavak direktnog podržavanja putem direktnih plaćanja. Ovaj način podrške direktno utiče na smanjenje proizvodnih troškova i povećanje prihoda za poljoprivrednike.

Ovom se podrškom cilja postizanje kontinuiranog održavanja trenutnih površina i povećanje novih površina voćem.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje. Direktno podržavanje površina poljoprivrednog zemljišta voćem doprineće realizaciji ovog cilja.

Obezbeđivanje i bezbednost hrane, kao i povećanje prihoda za poljoprivrednike, jesu razlozi za podržavanje ovog sektora, očuvanje i proširenje površina voćem, sprečavanje imigracije iz ruralnih zona u urbanim zonama, uzimajući za osnovu veliki broj poljoprivrednika koji se bave ovim sektorom i prirodnim resursima kojim zemlja raspolaže.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji uzgajaju voće.

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;
- Kontinuirano održavanje postojećih voćnjaka;
- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Povećanje produktivnosti;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.

5. KORISNICI /CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji uzgajaju voće:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju voćei koji ispunjavaju kriterijume koji se određuju u skladu sa ovim programom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da je zasadio najmanje **0.50 ha** voćem sa voćnim stabiljkama;
- Da je zasadio najmanje **0.20 ha** sitnim voćem (jagoda, malina, kupina, aronija i borovnica);
- Parcela posejana voćem treba iznositi najmanje **0.20 ha** neodeljive površine;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje godinu dana;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba iznositi najmanje **0.20 ha** neodeljive površine;
- Voćnjak se treba održavati (izorati ili posejati travom između redova, štiti od bolesti i štetočina) i sistem setve treba imati jasan i redovan raspored redova.

Tab. 3. Voćne kulture koje će se podržati putem programa direktnih plaćanja, minimalni broj biljaka – voća na jednom (1) hektaru

Br.	Naziv voćne kulture	Minimalni broj biljaka-voća na 1 ha
1	Jabuka	900
2	Kruška	600
3	Dunja	750
4	Mušmula	750
5	Tikva	600
6	Kajsija	600
7	Breskva	600
8	Trešnja	250
9	Višnja	750
10	Jagoda	50000
11	Kupina	1750
12	Malina	5250
13	Borovnica	1750
14	Orasi	250
15	Lešnik	750
16	Aronija	1750

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja za pravna lica;
- Dokaz katastra o površini obradivog zemljišta u svojem vlasništvu ili kopiju ugovora koji dokazuje dostupnost poljoprivrednog zemljišta;
- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati između dve stranke – zakupodavca i zakupca;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši po površini/hektaru, u vrednosti od **400 €/ha**;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali/uzgajaju najmanje **0.50 ha** voćem sa voćnih stabla i poljoprivrednici koji su posejali najmanje **0.20 ha** sitnim voćem (jagoda, malina, kupina, aronija i borovnica) i koji ispunjavaju kriterijume određene u skladu sa ovim programom.

9. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Nakon pripreme krajnje liste korisnika vrši se plaćanje za poljoprivrednike korisnike, na osnovu broja posejanih hektara koje verifikuju inspektori ARP-a. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu poljoprivrednika, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

10. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajaće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

11. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) postojećih voćnjaka iznosi 1,000,000.00 €.

12. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementaciju vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

DIREKTNNA PLAĆANJA ZA PROIZVODNJU SADNOG MATERIJALA VOĆA SA VOĆNIH STABLA I VINOVE LOZE KOJE SE PROIZVODE NA VEGETATIVNIM PODLOGAMA

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2004/12 za Sadni materijal (službeni glasnik Republike Kosova br. 22/01.03.2008);
- Zakon br. 04/L-120 za Zaštitu bilja (službeni glasnik Republike Kosova br. 01/17 januar 2013);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA - VAŽNOST SADNOG MATERIJALA

Uspešan razvoj intenzivnog voćarstva pre svega zavisi od kvalitetne proizvodnje sadnog materijala, od dobrih sorti koje se dobijaju klonskom selekcijom, a koje se uzgajaju na najpodobnijim podlogama.

Uspeh u stvaranju intenzivnih komercijalnih voćnjaka pre svega zavisi od kvaliteta sadnica, a ovoj se proizvodnji uvek treba posvetiti posebna pažnja, pogotovo obezbediti početni materijal, koji pre svega treba biti zdrav sa zdravstvenog aspekta i sa aspekta sorte čistoće, jer samo se na ovaj način može garantovati održiva proizvodnja voćnjaka.

Poslednjih godina je na vidljiv način povećano interesovanje poljoprivrednika za proizvodnju sadnog materijala za voće, koji se proizvode na vegetativnim podlogama. Sektor voćarstva, a posebno proizvodnja sadnica, smatra se sektorom od ekonomske važnosti. Ovom se podrškom cilja postizanje poboljšanja proizvođačkih tehnika za voćne sadnice i primena novih tehnologija koje omogućavaju kontinuirani rast kvaliteta i rast broja sadnica za voće sa voćnih stabiljka.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa povećanje konkurentnosti i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje. Direktno podržavanje za proizvodnju sadnica za voće sa voćnih stabla i vinove loze na vegetativnim podlogama, doprineće realizaciji ovog cilja.

Povećanje kvaliteta kao i povećanje broja sadnica za voće sa voćnih stabla, kao i povećanje prihoda za poljoprivrednike, jesu razlozi za podržavanje ovog sektora, uzimajući za osnovu broj poljoprivrednika koji se bavi ovim sektorom i prirodnim resursima koje zemlja poseduje.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji proizvode sadnice za voće sa voćnih stabla i vinove loze na vegetativnim podlogama.

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje površina zasađenih voćnim stablima;
- Povećanje površina zasađenih vinogradima;
- Povećanje prihoda na farmi;
- Smanjenje uvoza;
- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Poboljšanje kvaliteta sadnog materijala za voćna stabla i vinove loze na vegetativnim podlogama;
- Primena savremenih tehnologija – intenzivna setva;
- Poboljšanje sorte strukture;
- Smanjenje proizvodnih troškova sadnica za voćna stabla i vinove loze na vegetativnim podlogama;
- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.

5. KORISNICI /CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji proizvode sadni materijal voća i vinove loze:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji proizvode sadni materijal za voće i vinovu lozu na vegetativnim podlogama i koji ispunjavaju kriterijume koji se određuju u skladu sa ovim programom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da poseduje najmanje 0.50 hektara poljoprivrednog zemljišta (u svojem vlasništvu ili uzetog pod zakup);
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje dve (2) godine;
- Poljoprivrednik tokom kalendarske 2016 godine treba proizvesti najmanje **5000 sadnica** voćnih stabla ili vinove loze na vegetativnim podlogama.

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja i informacija o poslovanju;
- Kopiju uverenja fislanog broja;
- Dokaz - uverenje o izvršenim obavezama prema PUK-u;
- Kopiju licence MPŠRR-a za proizvodnju sadnog materijala voća;
- Kopiju licence MPŠRR-a za proizvodnju sadnog materijala vinove loze;
- Kopiju deklaracije o proizvedenoj količini sadica za kalendarsku 2016 godinu, koju overava fitosanitarni inspektor -AHV (ovaj dokumenat se dobija iz OPPT - MPŠRR i dostavlja se nakon što se izvrši deklarisanje proizvedene količine sadnica);
- Kopiju fitosanitarnog uverenja o zdravstvenom stanju sadnica proizvedenih tokom kalendarske 2016 godine (ovaj dokumenat se dostavlja nakon vršenja analize sadnica o zdravstvenom stanju);
- Dokaz - zapisnik fitosanitarnih inspektora - AHV o posedovanju matičnog voćnjaka vegetativnih podloga;
- Dokaz - zapisnik fitosanitarnih inspektora - AHV o posedovanju matičnog vinograda vegetativnih podloga;
- Za vegetativne podloge voćnih stabla i vinove loze koje se uvoze, poljoprivrednik treba posedovati sledeću dokumentaciju: fitosanitarno uverenje o zdravstvenom stanju vegetativnih podloga koje izdaje mesto-zemlja iz koje su vegetativne podloge uvezene kao i jedinstveni carinski dokumenat (JCD) koji dokazuje da su vegetativne podloge na Kosovo donete na redovan način putem carine;
- Dokaz katastra o površini obradivog zemljišta u svojem vlasništvu ili kopiju ugovora koji dokazuje dostupnost poljoprivrednog zemljišta;
- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati na najmanje 2 (dve) godine između dve stranke - zakupodavca i zakupca;

- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši po sadnicama;
- Subvencionisanje se vrši samo za jednogodišnje sadnice;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji tokom 2016 godine proizvedu najmanje 5000 sadnica voćnih stabla ili vinove loze na vegetativnim podlogama;
- Poljoprivrednici koji proizvedu od 5000 do 40000 sadnica voćnih stabla na vegetativnim stablima, subvencionisaće se u vrednosti od **0.20€/sadnici**;
- Poljoprivrednici koji prouizvedu više od 4000 sadnica voćnih stabla na vegetativnim podlogama subvencionisaće se u vrednosti od **0.15 €/sadnici**;
- Poljoprivrednici koji prouizvedu najmanje 5000 ili više sadnica vinove loze, subvencionisaće se u vrednosti od **0.10 €/sadnici**.

9. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Nakon pripreme krajnje liste korisnika i upotpunjenje dokumentacije, vrši se plaćanje za poljoprivrednike korisnike, na osnovu broja proizvedenih sadnica koje verifikuju inspektori ARP-a. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu poljoprivrednika/subjekata, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

10. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajaće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

11. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) sadnica voćnih stabla i vinove loze proizvedenih na vegetativnim podlogama iznosi 100,000.00 €.

12. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementaciju vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

DIREKTNA PLAĆANJA ZA ORGANSKU POLJOPRIVREDU

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2004/12 za Sadni materijal (službeni glasnik Republike Kosova br. 22/01.03.2008);
- Zakon br. 04/L-120 za Zaštitu bilja (službeni glasnik Republike Kosova br. 01/17 januar 2013);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);

- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. OPIS SEKTORA - VAŽNOST ORGANSKE POLJOPRIVREDE:

Organska proizvodnja na Kosovu se i dalje nalazi u ranoj fazi razvoja, bilo kada se radi o proizvodnji tako i o potrošnji, međutim što se tiče mogućnosti za razvoj ovog sektora, smatra se da Kosovo poseduje dosta povoljne prirodne uslove za razvoj organske poljoprivrede. Sektor medicinskog i aromatičnog bilja na Kosovu je dosta konsolidovan i svake godine dolazi do povećanja površina sa ovim kulturama.

Tokom 2014 godine bilo je oko 160 ha na kojima je uzgajano medicinsko i aromatično bilje.

Na Kosovu postoji nedostatak lokalnog tela za sertifikovanje organskih proizvoda/medicinskog i aromatičnog bilja, a sertifikovanje zona u kojima se sakuplja šumsko voće vrši međunarodno telo za sertifikovanje iz drugih zemalja i koja su akreditovana. Troškovi sertifikovanja su dosta visoki i utiču na povećanje proizvodnih troškova. Zato je za poljoprivrednike, koji se bave organskom proizvodnjom, dosta teško podmiriti sve proizvodne troškove bez finansijske podrške.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, ima za cilj da promoviše i podrži razvoj organske poljoprivrede na Kosovu. Kosovo poseduje veliki potencijal za razvoj organske poljoprivrede, zasnivajući se na tradicionalan način uzgajanja, pogotovo u udaljenim ruralnim zonama kao i velike potražnje ovih proizvoda na tržištima EU-a.

Bezbednosti i bezbednost hrane, očuvanje okoline, očuvanje zdravlja zemljišta, sprečavanje migracije iz ruralnih mesta, smanjenje proizvodnih troškova kao i povećanje prihoda za poljoprivrednike, mnogi su od razloga za podržavanje ovog sektora.

4. CILJ PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji se bave organskom proizvodnjom.

4.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;
- Kontinuirano održavanje površina sa organskom proizvodnjom;
- Poboljšanje konkurencije i efektivnosti primarne poljoprivredne proizvodnje.

4.2. Specifični ciljevi:

- Povećanje površina sa organskom proizvodnjom;
- Povećanje produktivnosti;
- Poboljšanje proizvodnog kvaliteta;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Intensifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.

5. KORISNICI/CILJNA GRUPA:

5.1. Poljoprivrednici koji se bave organskom proizvodnjom:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji se bave organskom proizvodnjom.

5.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

6. KRITERIJUMI KOJE POLJOPRIVREDNICI/APLIKANTI TREBAJU ISPUNITI:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da je zasadio najmanje **0.10 ha** sa poljoprivrednim kulturama za organsku proizvodnju;
- Parcela zasađena poljoprivrednim kulturama koje će se koristiti za organsku proizvodnju treba iznositi najmanje **0.10 ha** neodeljive površine;
- Površina zemljišta uzetog pod zakup treba biti ugovorena na najmanje tri (3) godine;
- Površina uzeta pod zakup treba iznositi najmanje **0.10 ha** neodeljive površine;
- U trenutku apliciranja, poljoprivrednik treba izjaviti koja je poljoprivredna kultura posađena na parceli za koju aplicira.

7. NEOPHODNA DOKUMENTACIJA:

- Kopiju lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro-računu aplikanta;
- Kopiju uverenja o registraciji poslovanja za pravna lica;
- Dokaz katastra – posedovni list i kopija plana za površinu poljoprivrednog zemljišta za koje aplicira;
- Ugovor o površini poljoprivrednog zemljišta uzetog pod zakup, koji se treba sklopiti i potpisati između dve stranke – zakupodavca i zakupca;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu;
- Dokaz sertifikacije o parceli i poljoprivrednoj kulturi koja se zasađena na toj parceli. Dokaz izdaje kontrolno telo (telo za sertifikovanje) koje je akreditovano na nivou EU-a i isti se treba podneti nakon što se realizuje sertifikovanje i nakon što poljoprivrednik dobije ovaj dokumenat.

8. NAČIN SUBVENCIONISANJA:

- Subvencionisanje se vrši po površini/hektaru, u vrednosti od **200 €/ha**;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji su posejali najmanje **0.10 ha** sa poljoprivrednim kulturama i za koje poseduju dokaz da su sertifikovani kao organski proizvod.

9. REALIZACIJA PLAĆANJA:

Nakon pripreme krajnje liste korisnika i upotpunjenje dokumentacije, vrši se plaćanje za poljoprivrednike korisnike, na osnovu broja proizvedenih sadnica koje verifikuju inspektori ARP-a. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu poljoprivrednika/subjekata, verifikacija kojih se vrši tokom apliciranja.

Objašnjenje:

Organska proizvodnja poseduje posebne specifikacije za proizvodnju u poređenju sa drugim proizvodima, zato je tokom implementacije Programa za direktna plaćanja za sektor organske proizvodnje potrebno biti pažljiv, pošto poljoprivrednici koji apliciraju za određene površine, ali se sertifikovanje površine vrše kontrolna tela (tela za setifikovanje), može doći do ne sertifikovanja celokupne površine za koju je poljoprivrednik aplicirao. Zato se u ovakvim slučajevima treba realizovati samo plaćanje za površinu koja je sertifikovana kao organska ali ne i da se preduzmu kaznene mere ubacivanjem poljoprivrednika na crnu listu, pošto ovo ne podrazumeva pokušaj prevare, nego neipunjenje kriterijuma za sertifikovanje organske proizvodnje.

10. NAČIN APLICIRANJA:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike, kao i digitalizacija parcela, trajaće **40 dana** od datuma objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

11. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja (subvencionisanje) za organsku proizvodnju iznosi 100,000.00 €.

12. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA:

Implementaciju vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

DIREKTNA PLAĆANJA ZA: MLEČNE KRAVE I BIVOLICE, OVCE, KOZE, KRMAČE ZA REPRODUKCIJU, PČELE, MLEKO PO KATEGORIJAMA KVALITETA, KOKOŠKE NOSILJE, JAREBICE I PRIJAVLJENA KLANJA GOVEDA

1. REFERENTNO ZAKONODAVSTVO:

- Zakon br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 56/27. 07. 2009);
- Zakon br. 04/L-090 o Izmeni i dopuni zakona br. 03/L-098 za Poljoprivredu i ruralni razvoj (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 03/L-106 za hranu službeni glasnik Republike Kosova br. 49/25.03.2009);
- Zakon br. 03/L-029 za Poljoprivrednu inspekciju (službeni glasnik Republike Kosova br. 45/12. 01. 2009);
- Zakon br. 04/L-085 za Organsku poljoprivredu (službeni glasnik Republike Kosova br. 28/16 oktobar 2012);
- Zakon br. 2004/21 za Veterinarstvo (službeni glasnik Republike Kosova br. 18/01.11.2007);
- Zakon br. 04/L-191 za Stočarstvo (službeni glasnik Republike Kosova br. 25/08 juli 2013=;
- Zakon br. 02/L-10 za Brigu prema životinjama (službeni glasnik Republike Kosova br. 5/01.10.2006);
- Zakon br. 02/L-111 za Pčelarstvo (službeni glasnik Republike Kosova br. 35/15. 08.2008);
- Zakon br. 02/L-85 za Ribolov i akvakulturu;

- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 9/2008 za Licenciranje aktivnosti akvakulture;
- Administrativno uputstvo MPŠRR-a br. 04/2016 za Direktna plaćanja u poljoprivredi za 2016 godinu.

2. VAŽNOST STOČARSTVA - OPIS SEKTORA

Stočarstvo je profitabilna delatnost važnog ekonomskog značaja, pošto postoje prirodni resursi za razvijanje stočarskih aktivnosti. Stočarstvo jeste proizvodnja hrane sa visokim hranljivim vrednostima (mleko, meso i pčelinji proizvodi) i promoter je razvijanja ostalih poljoprivrednih aktivnosti (biljen proizvodnje i prerađivačke industrije).

Nezavisno od ohrabrujućih rezultata i geografskih predispozicija, resursa kojima zemlja raspolaže za razvoj stočarskog sektora, u ovom sektoru su dosta vidljive poteškoće koje mogu negativno odraziti na opšti razvoj stolarskih aktivnosti. Nemogućnost poljoprivrednika za ulaganjem kako bi povećali kapacitete, povoljan kreditni sistem, uvozi iz uglavnom zemalja u regionu koje apliciraju za mere podsticanja za izvoz (subvencionisanje izvoza), itd., predstavljaju ozbiljan problem za domaću proizvodnju i perspektivu sektora.

3. OBRAZLOŽENJE ZA SPRVOĐENJE MERE:

Program za razvijanje sektora, na osnovu Plana za poljoprivredu i ruralni razvoj, predviđa intesifikaciju stočarskih aktivnosti sa ciljem korišćenja prirodnih resursa kojima zemlja raspolaže i stvaranje konsolidovane i profitabilne poljoprivrede/stočarstva sa konkurentnom proizvodnjom u regionu i garantovanje za zdravlje potrošača.

Povećanje proizvodnje zahteva i povećanje prerađivačkih kapaciteta intesifikacija nivoa upotrebe trenutnih prerađivačkih kapaciteta. Posebna pažnja se treba posvetiti povećanju nivoa bezbednosti potrošača, što se i namerava da se postigne putem:

- Povećanja veličine farmi i modernizacije tehnologija;
- Primene bezbednosnih standarda hrane;
- Umanjenjem neželjenih efekata za zagađivanje okruženja.

4. SVRHA PROGRAMA:

Direktna podrška za poljoprivrednike koji uzgajaju mlečne krave i bivolice, ovce, koze, pčele, krmače za reprodukciju, kokoške nosilje, jarebice, sveže mleko ekstra klase I-e klase i II-e klase, prijavljena klanja goveda i akvakulture.

5. CILJEVI PROGRAMA:

5.1. Ciljevi programa:

- Povećanje prihoda na farmi;
- Povećanje veličine farme; i
- Bezbednost hrane.

5.2. Specifični ciljevi:

- Intesifikacija i ekonomizacija poljoprivrednih aktivnosti.
- Poboljšanje kvaliteta proizvoda;

- Održavanje vbaze podataka u sistemu za Identifikaciju i registraciju životinja pri AHV;
- Smanjenje negativnog uticaja na okruženje;
- Smanjenje proizvodnih troškova;
- Podsticanje aktivnosti za poljoprivrednike i konkurentne sposobnosti.

6. DIREKTNA PLAĆANJA ZA MLEČNE KRAVE I BIVOLICE

Goveda (uključujući i bivolice) jesu najveća populacija stočarskih životinja i kao takve, nosilac su mlečne proizvodnje, zašto je proizvodnja stoke delatnost najvećeg dela komercijalnih farma i porodičnih domaćinstava.

Procenjuje se da fond goveda na Kosovu iznosi više of 261000 glava, od kojih se 134000 glava koristi za proizvodnju mleka.

6.1. Korisnici/ciljna grupa:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju mlečne krave i bivolice u svim fazama proizvodnje mleka i koji ispunjavaju kriterijume iz ovog programa.

6.2. Kriterijumi koje ispunjavaju poljoprivrednici/aplikanti:

- Da budu državljani Republike Kosova;
- Da uzgajaju najmanje **5 glava** mlečnih krava i mlečnih bivolica ili najmanje **5 glava** mlečnih krava i mlečnih bivolica zajedno;
- Životinje trebaju biti žigosane (pločica koja se postavlja na uvu sa posebnim brojem) žigom Republike Kosova ili EU zemalja;
- Životinje trebaju biti identifikovane i registrovane u sistemu identifikacije i registracije životinja pri AHV, a broj životinja koje se nalaze na farmi treba biti ažuriran u bazi podataka.

6.3. Neophodna dokumentacija:

- Kopija lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o žiro računu aplikanta;
- Registar koji izdaju veterinarske prakse koje ugovara AHV, bazirajući se na podacima sistema Identifikacije i registracije životinja u AHV;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

6.5. Način subvencionisanja:

- Subvencionisanje se vrši po glavi, u vrednosti od **70 €/glavi**;

7. DIREKTNA PLAĆANJA ZA OVCE I KOZE

Ovce i koze su populacija stočarskih životinja koje su uglavnom nastanjene u udaljenim ruralnim zonama i kao takve predstavljaju nosioce stočarske proizvodnje. Na osnovu statističkih podataka, fond ovaca i koza na Kosovu čini oko 212000 glava, od kojih je u proizvodnji mleka oko 206000 glava.

7.1. Korisnici/ciljna grupa:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju mlečne ovce i koze u svim fazama proizvodnje mleka i koji ispunjavaju kriterijume iz ovog programa.

7.2. Kriterijumi koje treba da ispune poljoprivrednici/aplikanti:

- Da budu državljani Republike Kosova;
- Da uzgajaju najmanje **30 glava mlečnih ovaca** i najmanje **20 glava** mlečnih koza u aktivnoj proizvodnji mleka;
- Životinje trebaju biti žigosane (pločica koja se postavlja na uvu sa posebnim brojem) žigom Republike Kosova ili EU zemalja;
- Životinje trebaju biti identifikovane i registrovane u sistemu identifikacije i registracije životinja pri AHV, a broj životinja koje se nalaze na farmi treba biti ažuriran u bazi podataka.

7.3. Neophodna dokumentacija:

- Kopija lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o žiro računu aplikanta;
- Registar koji izdaju veterinarske prakse koje ugovara AHV, bazirajući se na podacima sistema Identifikacije i registracije životinja u AHV;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.
- Dokaz o završenoj vakcinaciji stada protiv bolesti bruceloze, dokumenat se donosi nakon završetka rddovne godišnje vakcinacije.

7.4 Način subvencionisanja:

- Subvencionisanje se vrši po glavi, u vrednosti od **15 €/glavi**;

8. DIREKTNA PLAĆANJA ZA PČELARSTVO

Pčelarstvo je jedna od **boshte** oblasti poljoprivrede Kosova. Naša zemlja ima povoljne uslove za razvoj pčelarstva bazirajući se na retku klimu, reljef ili velikog broja biljaka koje daju med, a koji garantuju proizvodnju dobrih pčelarskih proizvoda. Po statističkim podacima, fond košnica na Kosovu iznosi oko 11600 košnica.

8.1. Korisnici/ciljna grupa:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju pčele koje ispunjavaju kriterijume iz ovog programa.

8.2. Kriterijumi koje treba da ispune poljoprivrednici/aplikanti:

- Da budu državljani Republike Kosova;
- Da uzgajaju najmanje **30** skupova pčela (košnica);
- Poljoprivrednici koji imaju 30 do 50 skupova pčela (košnica) mogu da smeste skupove pčela (košnice) u najviše dva (2) pčelnjaka, poljoprivrednici koji imaju više od 50 a do 200 skupa pčela (košnice) mogu da smeste skupove pčela (košnice) u najviše pet (5) pčelnjaka, poljoprivrednici koji imaju više od 200 skupa pčela (košnica) mogu da smeste skupove pčela (košnice) u najviše 7 pčelnjaka;

- Košnice treba da budu obeležene identifikacionim brojem vlasništva na osnovu unutrašnje odredbe od strane MPŠRR-a i poljoprivrednici treba da se obaveste u trenutku apliciranja.

8.3. Neophodna dokumentacija:

- Kopija lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o žiro računu aplikanta;
- Kopija sertifikata za organsku proizvodnju meda. Sertifikat treba da bude izdat od strane organa za sertifikovanje (samo za poljoprivrednike sertifikovane za proizvodnju organskog meda);
- Poljoprivrednici sertifikovani za proizvodnju organskog meda, kopiju sertifikata treba da prilože dokumentaciji u roku od najviše 10 dana od dana sertifikovanja;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.
- Individualne dokaze overene od strane opštinskog direktorijata za poljoprivredu – opštine o broju skupova pčela i njihovom prebivalištu;
- Veterinarsko-zdravstveno uverenje izdato od strane veterinarskih praksi licenciranih od strane AHV.

8.4. Način subvencionisanja:

- Subvencionisanje se vrši po skupu pčela (košnici), u iznosu od **15 € /po skupu pčela (košnici)**;
- Dobitnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju najmanje 30 skupa pčela (košnica), a poljoprivrednici sertifikovani za organsku proizvodnju meda biće subvencionisani u iznosu od **20 € /po skupu pčela (košnici)** i koji ispunjavaju kriterijume iz ovog programa.

9. DIREKTNA PLAĆANJA ZA MLEKO NA OSNOVU KATEGORIJA KVALITETA

Ovim programom se uređuju uslovi i načini subvencionisanja mleka na osnovu kategorija kvaliteta za 2016 godinu a na osnovu važećih zakona. Pravo korišćenja subvencije imaju sva pravna i fizička lica, nosioci porodičnih, komercijalnih i nekomercijalnih poslovanja.

9.1. Korisnici/ciljna grupa:

- Korisnici će biti poljoprivredni proizvođači mleka ekstra klase, prve i druge klase po standardima kategorizacije na osnovu važećih zakona.

9.2. Kriterijumi koje treba da ispune poljoprivrednici/aplikanti:

- Da budu državljani Republike Kosova;
- Da su registrovani u registar poslovanja Kosova (pravna lica);
- Životinje trebaju biti identifikovane i registrovane u sistemu identifikacije i registracije životinja pri AHV, a broj životinja koje se nalaze na farmi treba biti ažuriran u bazi podataka.

- Da imaju ogovor za prodaju mleka sa nekom od licenciranih mlekara na Kosovu ili sa nekom tačkom (mestom) za prikupljanje mleka koje su registrovane kao poslovanje i koje imaju ugovor sa nekom od licenciranih mlekara.
- Da priloži dokaz izdat iz laboratorije AHV za kvalitet mleka dostavljenog u mlekari ili mestu za prikupljanje mleka koja je registrovana kao poslovanje i koja ima ugovor sa nekom od licenciranih mlekara, prihvatljivo za plaćanje je mleko sledećih kategorija: ekstra, prva klasa i druga klasa;
- Da dostavi najmanje 1500 litara mleka u tri (3) meseca (na osnovu tromesečja kalendarske godine).
- Da priloži dokaz o količini mleka prodatog (dostavljenog) mesečno u nekoj od licenciranih mlekara Kosova ili u nekoj od tačaka za prikupljanje mleka koje su registrovane kao poslovanja i koje imaju ugovor sa nekom od licenciranih mlekara;
- Da priloži dokaz iz banke o mesečnoj količini prodatog (dostavljenog) mleka.

9.3. Neophodna dokumentacija:

- Kopija lične karte Republike Kosova;
- Kopiju potvrde o registraciji poslovanja (za pravna lica), dokumenat koji potvrđuje ko je ovlašćen da potpisuje u ime kompanije;
- Potvrdu banke o žiro računu aplikanta;
- Kopiju liste za proveru stoke, koj u izdaje sektor za identifikaciju i registraciju (I&R) pri AHV;
- Kopiju ugovora za snabdevanje mlekom, koju izdaju licencirane mlekare na Kosovu ili tačke za prikupljanje mleka koje su registrovane kao poslovanja i koje imaju ugovor sa nekom od licenciranih mlekara.
- Dokaz o količini mleka dostavljenog u mlekari ili tački za prikupljanje mleka koja je registrovana kao poslovanje i koja ima ugovor sa nekom od licenciranih mlekara;
- Kopiju potvrde registracije poslovanja tačke za prikupljanje i kopiju ugovora tačke za prikupljanje sa nekom od licenciranih mlekara;
- Dokaz o isplati iz banke za količinu dostavljenog mleka;
- Dokaz od AHV o kvalitetu dostavljenog mleka;
- Dokaz o učešću u projektu "Transparentnost i neutralnost uzimanja uzoraka mleka";
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

9.4. Način subvencionisanja:

- Subvencionisanje se vrši po litru dostavljenog mleka, i to na osnovu sledećih kategorija:

1. Ekstra klasa	0.06 €
2. Prva klasa	0.04 €
3. Druga klasa	0.02 €

9.5. Garantovanje cene:

Ugovor za snabdevanje mlekom, između mlekare i poljoprivrednika, predstavlja uslove za plaćanje mleka. Osnovna godišnja cena na osnovu sezone, treba biti usvojena u skladu sa sporazumom koji potpisuju udruženja proizvođača i prerađivača mleka i istom je potrebno obavestiti MPŠRR.

9.6. Realizacija plaćanja za mleko na osnovu kvalitativnih kategorija:

Realizacija direktnih plaćanja za mleko na osnovu kvalitativnih kategorija, vrši se nakon pripreme krajnje liste poljoprivrednika/korisnika na osnovu kvalitativne kategorije mleka. Plaćanje se vrši na žiro račun poljoprivrednika/korisnika, verifikacija kojih je izvršena tokom apliciranja.

9.7. Poziv za apliciranje za direktna plaćanja mleka na osnovu kvalitativnih kategorija:

Proces registracije i apliciranja za poljoprivrednike/aplikante za direktna plaćanja mleka na osnovu kvalitativnih kategorija, objaviće se svakih tri meseci i trajaće **30 dana** od datuma apliciranja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

10. DIREKTNA PLAĆANJA ZA KOKOŠKE NOSILJE

Sektor živinarstva, posebno proizvodnje jaja za potrošnju je veoma važan i dovoljno osetljiv na Kosovu, zbog strukture farmi. Godinama je živinarstvo doživljavalo znatan rast zahvaljujući postojanju tehničkih i ljudskih kapaciteta. Na osnovu podataka, ovaj sektor je dostigao visoki stepen konkurentnosti, samodovoljnosti i konsolidacije. Trenutni fond kokošaka u aktivnoj proizvodnji iznosi oko 1,700,000 kokošaka nosilja.

10.1. Korisnici /ciljna grupa:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju kokoške nosilje u svim fazama aktivne proizvodnje, koji su registrovani kao poslovanje i koji ispunjavaju kriterijume iz ovog programa.

10.2. Kriterijumi koje ispunjava poljoprivrednik/aplikant:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da uzgaja najmanje **2000 kokošaka nosilja** u svim fazama aktivne proizvodnje jaja;
- Podržava kokoške nosilje tokom ciklusa proizvodnje jaja;
- Subjekat treba biti registrovan u registru poslovanja;
- Subjekat treba biti registrovan pri AHV-u.

10.3. Neophodna dokumentacija:

- Kopija lične karte Republike Kosova;
- Kopija uverenja o poslovanju;
- Kopij auverenja o fiskalnom broju;
- Dokaz – potvrdu o izvršenim obavezama prema PUK-u;
- Potvrdu banke o žiro računu subjekta;
- Kopiju dokaza o broju i poreklu jednodnevni ptica za kokoške nosilje ili kokoške nosilje, račun snabdevanja od uvoznika i proizvođača;

- Za kokoške nosilje i jednodnevne piliće za kokoške nosilje, račun snabdevanja važi od 01 juna 2015 do 31 oktobra 2016;
- Veterinarsko-zdravstvena potvrda koju izdaju veterinarske prakse iz AHV-a;
- Potvrdu da je registrovan pri AHV;
- Dokaz veterinara o aplikaciji za program vakcinacije;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

Objašnjenje: Ako subjekti/aplikanti realizuju izmenu turnusa kokošaka nosilja nakon poziva za apliciranje, onda je potrebno podneti račune snabdevanja u AHV, pre nego što se realizuje terenska kontrola od strane inspektora ARP-a.

10.4. Način subvencionisanja:

- Subvencionisanje se vrši za kokoške nosilje u svim fazama aktivne proizvodnje jaja, na osnovu veličine jata;
- Subvencionisanje se vrši samo za jedan turnus proizvodnje u toku jedne kalendarske godine.

Veličina jata - vredost direktnog plaćanja po kokoški nosilji:

- Od 2 000 do 10 000 kokoške nosilje	0.50 €/ kokoške nosilje
- Više od 10 000 kokoške nosilje	0.40 €/ kokoške nosilje

11. DIREKTNA PLAĆANJA ZA JAREBICE

Jarebice spadaju u kategoriju živine, gde se njihovi proizvodi kao što je meso i jaja koriste kao hrana visoke prehrambene vrednosti a konzumiraju se od strane svih starosnih grupa. Na osnovu podataka sakupljenih na terenu, trenutni fond jarebica se kreće oko 15000 komada, sa tendencijom rasta iz godine u godinu.

11.1. Korisnici /ciljna grupa:

- Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju jarebice u svim fazama aktivne proizvodnje, koji su registrovani u registru farme i koji ispunjavaju kriterijume iz ovog programa.

11.2. Kriterijumi koje ispunjava poljoprivrednik/aplikant:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da uzgaja najmanje 100 jarebica;
- Jarebice se podržavaju tokom celog ciklusa proizvodnje.

11.3. Neophodna dokumentacija:

- Kopija lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o žiro računu poljoprivrednika;
- Veterinarsko-zdravstvena potvrda koju izdaju veterinarske prakse iz AHV-a;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu;

11.4. Način subvencionisanja:

- Direktna plaćaja se vrše po jedinici-komadu, u vrednosti od 1 €/jarebici, u svim fazama proizvodnje.

12. DIREKTNA PLAĆANJA ZA KRMAČE ZA REPRODUKCIJU

Svinja se kao kategorija stočarskih životinja koristi za proizvodnju mesa i to uglavnom za prodične potrebe. Na osnovu statističkih podataka, rezultira da fond svinja iznosi oko 34000 glava, dok broj glavi krmača za reprodukciju iznosi oko 19 000. Uvek na osnovu podataka iz zootehničkih analiza, nivo povećanja svinja u zemlji iznosi 2 umnožavanja godišnje, sa prosekom od 8 prasadi. Proizvodnja svinjskog mesa je usredsređena na potrebama prodičnih domaćinstava sa tendencijom povećanja na nivou komercijalnih farmi.

12.1. Korisnici /ciljna grupa:

- Na osnovu ovog programa, korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju krmače za reprodukciju u svim fazama reprodukcije, a koji ispunjavaju uslove iz ovog programa.

12.2. Kriterijumi koje ispunjava poljoprivrednik/aplikant:

- Da budu državljani Republike Kosova;
- Da uzgajaju najmanje **2 glave** ili više krmače za aktivnu reprodukciju u svim fazama reprodukcije;
- Životinje trebaju biti žigosane (pločica koja se postavlja na uvu sa posebnim brojem) žigom Republike Kosova ili EU zemalja;
- Životinje trebaju biti identifikovane i registrovane u sistemu identifikacije i registracije životinja pri AHV, a broj životinja koje se nalaze na farmi treba biti ažuriran u bazi podataka.

12.3. Neophodna dokumentacija:

- Kopija lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o žiro računu poljoprivrednika;
- Registar koji izdaju veterinarske prakse koje ugovara AHV, bazirajući se na podacima sistema za identifikaciju i registraciju životinja pri AHV-u;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu;
- Dokaz o izvršenoj vakcinaciji protiv klasičnog besnila svinja, dokumenat se podnosi po izvršenju redovne godišnje vakcinacije.

12.4. Način subvencionisanja:

- Subvencionisanje se vrši po glavi, u vrednosti od **20 €/glavi**;
- Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju najmanje **2 stada** krmača za reprodukciju i koji ispunjavaju uslove iz ovog programa.

13. GEOGRAFSKA RASPROSTRANJENOST:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

14. POZIV ZA APLICIRANJE ZA DIREKTNA PLAĆANJA PO GLAVI STOKE, PČELINJIM KOŠNISAMA, KOKOŠAKA NOSILJA I JAREBICA:

Proces registracije i apliciranja poljoprivrednika za direktna plaćanja za mlečne krave, mlečne bivolice, ovce, koze, krmače za reprodukciju, pčele, kokoške nosilje i jarebice, trajaće **40 dana** od dana objavlivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

15. REALIZACIJA PLAĆANJA PO GLAVI STOKE, PČELINJIH KOŠNICA, KOKOŠAKA NOSILJA I JAREBICA:

Realizacija direktnih plaćanja za mlečne krave, mlečne bivolice, ovce, koze, krmače za reprodukciju, pčele, kokoške nosilje i jarebice se vrši nakon upotpunjenja dokumentacije i izrade kranje liste korisnika, na osnovu broja glava, pčelinjih porodica, broja kokošaka nosilja i broj jarebica koje verifikuju inspektori AHV-a. plaćanje se vrši na žiro računu poljoprivrednika/korisnika, verifikacija kojih sve vrši tokom apliciranja.

16. DIREKTNA PLAĆANJA ZA PRIJAVLJENA KLANJA GOVEDA

Fond grla iznosi oko 261000 glava. Na osnovu podataka iz AHV-a stoji da se tokom godine zakolje oko 150000 glava, ali se mali broj glava kolje u licenciranim klanicama. Ilegalna klanja negativno utiču na implementaciju zakonodavstva, očuvanje zdravlja životinja, javnog zdravlja i očuvanje sredine (neadekvatno tretiranje nusproizvoda od zaklanih životinja).

16.1. Korisnici/ciljna grupa:

Korisnici će biti poljoprivrednici koji uzgajaju goveda koja su identifikovana žigom Republike Kosova i koja se kolju u klanicama koje licencira AHV; i

- Klanice koje licencira AHV za bezbednosne kategorije A, B i C (u 2017 godini eliminisaće se klanice kategorije C).

16.2. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

16.3. Kriterijumi koje ispunjava aplikant/klanice:

- Da bude državljanin Republike Kosova;
- Da bude licenciran od strane AHV-a u kategorijama A, B i C;
- Da prijavi klanja na osnovu podataka u Sektoru za identifikaciju i registraciju pri AHV-u, na osnovu predviđene dinamike klanice;
- Goveda trebaju biti žigosana žigom (pločice koje se postavljaju na uvo sa brojem registracije) Republike Kosova.

16.4. Neophodna dokumentacija:

- Kopija lične karte Republike Kosova;
- Potvrdu banke o bankarskom žiro računu aplikanta/subjekta;
- Kopiju licence koju izdaje AHV;
- Kopija uverenja o poslovanju i informacije o poslovanju;
- Kopija uverenja fiskalnog broja;

- Dokaz/ potvrdu o oizvešnim obavezama prema PUK;
- Registar zaklanih životinja koji se izdaje iz baze podataka sektora za Identifikaciju i registraciju – AHV, dokazano pasošem zaklane životinje;
- Dokaz/uplatnicu kojom se potvrđuje da je klanica platila poljoprivredniku, u vrednosti od **20 €/glavi** zaglanog goveda.

16.5. Način subvencionisanja:

- Plaćanje se vrši po glavi zaklatog goveda, u vrednosti od **30 €/glavi**.
- Plaćanja u vrednosti od **30 evra/glavi** se vrši za klanice koje pridobiju;
- Klanice su obavezne da sredstva u vrednosti od **20 evra** plate poljoprivrednicima u trenutku klanja goveda. Dok vrednost sredstava od **10 evra** preostaje klanici za usluge klanja.

16.6. Poziv za apliciranje za direktna plaćanja za prijavljena klanja goveda:

Proces registracije i apliciranja klanica za direktna plaćanja za prijavljena klanja goveda obijaviće se svakih tri meseci i trajaće **30 dana** od dana objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

16.7. realizacija plaćanja za prijavljena klanja goveda:

Realizacija direktnih plaćanja za prijavljena klanja goveda se vrši nakon izrade krajnjih lista korisnika i to na osnovu broja po zaklanom stadu goveda koje verifikuje ARP. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu korisnika-klanica, verifikacija kojih je izvršena tokom apliciranja.

16.8. Implementacija programa:

Implementaciju programa vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

17. DIREKTNA PLAĆANJA ZA SEKTOR AKVAKULTURE

Sektor akvakulture na Kosovu, u poređenju sa mestima u regionu i Evropi, je mali, proizvodi se minimalna količina ribljeg mesa i to oko 700 000 kg/godišnje, dok se proizvodnja uglavnom konzumira u ugostiteljstvu a veoma malo se može naći na tržištu. Na Kosovu postoje dva oblika bezbednosti ribe za konzumiranje:

- a) Od uzgajanja ribe na farmama ribe, odnosno ribnjacima; i
- b) Iz sportsko-rekreativne ribolovačke aktivnosti.

Od opšte proizvodne količine, koja iznosi oko 700 000 kg/godišnje, samo 60 000 kg/godišnje dolazi iz aktivnosti sportsko-rekreativnog ribolova, dok preostali deo jeste proizvodnja koja dolazi od uzgajanja ribe u ribnjacima.

Na osnovu podataka, postoji 28 ribnjaka, od kojih se samo u jednom uzgaja vrsta ribe šaran, dok se u preostalim 27 ribnjaka uzgaja vrsta ribe pastrmka.

Od 28 ribnjaka koji su u aktivnoj proizvodnji, 21 od njih proizvodi za potrebe ugostiteljstva, 7 su mešane delatnosti za ugostiteljstvo i plasiranje na tržištu.

Strukturom sektora uglavnom preovlađuju mali ribnjaci, koji uzgajaju oko 10000 kg ribe /godišnje. Upotreba postojećih kapaciteta iznosi oko 50 %.

17.1. Opšti ciljevi:

- Pобољшanje prihoda na farmi;
- Povećanje veličine farme;
- Bezbednost hrane.

17.2. Specifični ciljevi:

- Pобољшanje kvaliteta proizvoda;
- Upotreba postojećih kapaciteta i povećanje broja novih farmi;
- Povećanje proizvodnje i ohrabrenje procesa za preradu ribe;
- Smanjenje iznosa proizvodnih troškova;
- Povećanje snabdevanja tržišta proizvodima akvakulture/svežom ribom.

17.3. Korisnik/ciljna grupa:

- Korisnici će biti farme koje uzgajaju (proizvode) ribu i koje su registrovane kao poslovanje i koje ispunjavaju kriterijume koji se određuju na osnovu ovog programa.

17.4. Geografska rasprostranjenost:

- Na celoj teritoriji Republike Kosova.

17.5. Kriterijumi koje poljoprivrednici/aplikanti trebaju ispuniti:

- Da prodaju najmanje **2500 kg ribe** u toku šest (6) meseci na teritoriji Republike Kosova. Prihvatljive vrste ribe su pastrmka i šaran;
- Da bude licenciran od strane MPŠRR-a za razvijanje aktivnosti u akvakulturi;
- Da poseduje dozvolu za korišćenje voda koju izdaje MŽSPP;
- Da poseduje ekološku saglasnost za izgradnju ribnjaka.

17.6. Neophodna dokumentacija:

- Kopija lične karte Republike Kosova;
- Kopija licence MPŠRR-a;
- Kopija uverenja o poslovanju;
- Kopija uverenja o fiskalnom broju;
- Dokaz – potvrda o izvršenim obavezama prema PUK-u;
- Potvrda banke o bankarskom žiro-računu subjekta;
- Veterinarsko-zdravstveno uverenje koje izdaju veterinarske prakse koje licencira AHV;
- Dokaz o količini i mestu porekla hrane za ribe;
- Dokaz iz PUK-a o prodatoj količini ribe;
- Dokaz o plaćenom porezu na imovinu.

17.6. Način subvencionisanja:

- Subvencionisanje se vrši po kg prodate ribe u vrednosti od **0.20** evra.
- Podržaće se (subvencionisati) sve farme-vlasnici ribnjaka koji prodaju najmanje **2500 kg/ribe** u toku šest meseci na teritoriji Republike Kosova. Prihvatljive vrste ribe su pastrmka i šaran.

17.7. Poziv za apliciranje za direktna plaćanja za sektor akvakulture:

Proces registracije i apliciranja subjekata/aplikanata za direktna plaćanja, za sektor akvakulture, objaviće se svakih šest meseci i trajaće **30 dana** od dana objavljivanja. Apliciranje se vrši pri opštinskim odeljenjima za poljoprivredu.

17.8. Realizacija plaćanja za sektor akvakulture:

Realizacija direktnih plaćanja za sektor akvakulture se vrši nakon izrade krajnjih lista korisnika i to na osnovu prodate količine ribe, dokazano službenim dokumentima koje izdaje PUK a koje verifikuje ARP. Plaćanje se vrši na bankarskom žiro-računu korisnika, verifikacija kojih je izvršena tokom apliciranja.

17.9. Implementacija programa:

Implementaciju programa vrši Agencija za razvoj poljoprivrede.

18. PLANIRANI BUDŽET:

Za direktna plaćanja u sektorima stočarske proizvodnje iznosi:

➤ Mlečne krave i bivolice:	3,600,000.00 €
➤ Ovce:	1,700,000.00 €
➤ Koze:	150,000.00 €
➤ Pčelarstvo:	1,500,000.00 €
➤ Mleko po kategorijama kvaliteta:	1,000,000.00 €
➤ Kokoške nosilje:	210,000.00 €
➤ Jarebice:	20,000.00 €
➤ Krmače za reprodukciju:	20,000.00 €
➤ Prijavljena klanja goveda:	150,000.00 €
➤ Akvakultura:	100,000.00 €